

Wojciech Kalaga

Er(r)go

ER(R)GO. Teoria–Literatura–Kultura nr 1-2 (24-25), 7-8

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Er(r)go....,

... czas zajrzeć do wnętrza(a), choć to pojęcie dziś niemal wstydlive, przywołujące widma binaryzmów. Zaglądamy jednak, nie zważając na teoretyczne fobie. Do wnętrza muzeum, którego nie ma, potem zaś do szkatułkowego wnętrza siedemnastowiecznego katalogu muzealnych osobliwości. I jeszcze głębiej, do wnętrza przestrzeni między katalogowym opisem a jego przedmiotem, w której to przestrzeni tworzy się Osobliwość. A zaraz dalej inne wnętrza. Autorytarne wnętrza katedry gotyckiej jako esencja dogmatu i istoty transcendentnego, a zapożyczone przez wiktoriańskie muzeum, jako środek dydaktyczny i edukacyjny majestatu wiedzy. Wnętrze Słowa – owego „katalogu katalogów”; wnętrze Biblioteki – Uniwersum; wreszcie oksymoroniczne wnętrza internetu. Wnętrze głowy bez wnętrza, czyli fonograf wśród Buszmenów. Wnętrze sparaliżowanego ciała jako więzienie i wnętrza czasu jako wszechobecnego labiryntu. Akt poznawczo-somatyczny: wnętrza ciała imperialnej przestrzeni i wnikać weń ciało podróżnika; zatem wnętrza jako niezbędny warunek inności, obcości i obcej inności. Nieuchwytnie wnętrza kobiety jako maska; zewnątrz chudej kobiety jako skorupa ciała. Wnętrze jaźni jako poznawcza i etyczna przestrzeń wyboru i odpowiedzialności. Wnętrze konsumerystycznej wegetacji we wnętrzu zmediatyzowanej rzeczywistości jako *ersatz* wewnętrznej egzystencji. Wnętrze Manuskryptu jako chór głosów i zagadka o naturze rzeczywistości. Wnętrze jako istota gotyku; gotyckie wnętrza jako wnętrza umysłu; wnętrza krypty jako przestrzeń między innym wnętrzem a zewnątrz. Wnętrze tego numeru jako intelektualne interioiry uzewnętrzniające potrzebę zgłębienia wnętrza.

A do tego Amiri Baraka we wnętrzu *Ars Cameralis Silesiae Superioris*.

Interioiry/Eksterioiry to podwójny numer *Er(r)go* gościnnie przygotowany przez Zbigniewa Białasa i Pawła Jędrzejkę z Instytutu Kultur i Literatur Anglojęzycznych Uniwersytetu Śląskiego.

Wojciech Kalaga

Er(r)go...

... it is time to look into the interior(s), although the concept itself seems almost shameful nowadays, evoking the specters of binarity. Let us look, nevertheless, heedless of the phobias of theory. Inside a museum which does not exist, then inside the casket interior of the seventeenth century catalogue of the cabinet of curiosities. And deeper, into the space between the object and its catalogue description, where the Curious is created. And, a little further, other interiors. The authoritarian interior of a gothic cathedral, the essence of the dogmatic and the transcendental, appropriated by the Victorian museum as a didactic and educational illustration of the majesty of knowledge. The interior of the Word, this “catalogue of catalogues”; the interior of the Library – *Universum*; and finally, the oxymoronic interior of the Web. The interior of a head without the interior, or the phonograph amongst Bushmen. The incarcerating interior of a paralyzed body and the interior of time as a ubiquitous labyrinth. The somatic act of cognition: the interior of the imperial space and the traveler’s body that infiltrates it; thus, the interior as the necessary condition for the other, the alien, and the alien other. The elusive interior of a woman as a mask; the exterior of a skeletal woman as a bodily shell. The interior of the self as the cognitive and ethical space of choice and responsibility. The interior of the consumerized vegetation in the media-framed reality as the *ersatz* of the interior existence. The interior of the Manuscript as a polyphony of voices and a riddle about the nature of reality. The interior as the essence of the Gothic; the gothic interior as the interior of the mind; the interior of the crypt as a space between the other interior and the exterior. The interior of this issue as the intellectual interiors exteriorizing the necessity of exploring interiors.

And also Amiri Baraka in the interior of *Ars Cameralis Silesiae Superioris*.

Interiors-Exteriors is a double issue of *Er(r)go* guest-edited by Zbigniew Białas and Paweł Jędrzejko from the Institute of English Cultures and Literatures of the University of Silesia.

Wojciech Kalaga